

NASTAVAK ZASJEDANJA 11. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA

ODRŽANE 7. LIPNJA 2019.

Početak u 9,30 sati.

Predsjedava: FURIO RADIN, potpredsjednik Hrvatskoga sabora

FURIO RADIN:

9 i 30 možemo početi.

Dobar dan.

Gospon Maras, izvolite.

GORDAN MARAS:

Hvala vam lijepo gospodine potpredsjedniče.

Htio sam samo jednu rečenicu jer mislim da je izuzetno važno da hrvatska javnost čuje. Ja sam naime prije, radi se o radu Hrvatskog sabora, a tu je i ministar pravosuđa pa neka i on to čuje. Ja sam prije 2 mjeseca poslao zahtjev za inspekcijski nadzor zbog kršenja Zakona o radu u Hrvatskom saboru kao predsjednik Odbora za rad i mirovinski sustav Hrvatskog sabora u trenutku kada su djelatnici Hrvatskog sabora više od nekih 40 sati u kontinuitetu radili svoj posao šta je kršenje Zakona o radu.

Znači, to je bilo 22. ožujka ja sam poslao zahtjev inspekciji rada .../Upadica: Shvatili, shvatili smo smisao, znate da nemate pravo ali sam vam dozvolio./... i Ministarstvu uprave koje je nadležno. Do dana današnjeg, po mojoj informaciji .../Upadica: Shvatili smo smisao gospodine Maras./... ne niste shvatili .../Upadica: Shvatili smo smisao./... nije izašla inspekcija na teren .../Upadica: Ali, je ali nemate pravo govoriti sada, vi to dobro znate./... nije izašla, kakva poruka se šalje gospodine potpredsjedniče .../Upadica: Idemo, hvala, hvala lijepa, hvala lijepa./... hrvatskim građanima .../Upadica: Bili ste jasni, ja vas, ja vas neću, neću vas opomenuti možete sjesti, hvala./... zakon je prekršen, inspekcija nije izašla u Hrvatski sabor na teren 2,5 mjeseca je prošlo. Želim vam dati još i požurnicu koju sam danas .../Upadica: Hvala, hvala lijepa, idemo dalje./... poslao, poslao ministru uprave.

FURIO RADIN:

Konačni prijedlog Zakona o zemljišnim knjigama u drugom čitanju.

Hvala.

- **Konačni prijedlog Zakona o zemljišnim knjigama, drugo čitanje, P.Z. broj 603**

Predlagatelj je Vlada RH na temelju Članka 85. Ustava RH i Članka 172. u vezi s Člankom 190. Poslovnika Hrvatskog sabora.

Prigodom rasprave o ovoj točki dnevnog reda primjenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na drugo čitanje zakona.

Raspravu su proveli Odbor za zakonodavstvo i Odbor za pravosuđe.

Želi li predstavnik predlagatelja dati dodatno obrazloženje?

Ministar Dražen, ministar Dražen Bošnjaković, ministar pravosuđa je s nama i dat će prethodno obrazloženje tako da možemo provest jednu kvalitetnu raspravu.

Izvolite.

DRAŽEN BOŠNJAKOVIĆ:

Hvala lijepo gospodine potpredsjedniče.

Kolegice i kolege, evo pred nama je Konači prijedlog Zakona o zemljišnim knjigama ne moram ni reći koliko je ovo važan zakon, u drugom smo čitanju i koncept je zapravo, a i rješenja su kao i u prvom čitanju. Prihvatili smo nomotehničke određene zahtjeve, pa smo nomotehnički zakon uredili.

Prevažno pitanje kažem, u Hrvatskoj imamo 15 miliona, 15 miliona katastarskih čestica, negdje oko preko 3.000 imamo zemljišnoknjižnih uložaka, oko 4 do 5 miliona imamo zemljišnoknjižnih uložaka, tako da kada to vidimo iznimno je to važno i iznimno je bitno regulirati ove zemljišnoknjižni postupak i uređenje zapravo samih zemljišnih knjiga u okviru kojih se vode upisi stvarnih prava vlasništva, tereta, hipoteka i to je i za život

građana ali i za gospodarstvo iznimno važno pitanje. Jako puno smo zapravo u nazad 10-tak pa i više godina radili tako da zemljišne knjige koje su nekada vođene ručno danas su u potpuno digitalnom obliku. Jako puno zapravo je u cijelom ovom segmentu napravljeno i između ostalog na neki način funkcionalno smo i katastar i zemljišne knjige spojili, imamo taj zemljišno, zajednički informacijski sustav. Dakle, to je jedan sustav u kome su objedinjeni podaci znači zemljišnih knjiga i katastra i ti postupci su sada na neki način jedinstveni, mogu se, sve se radnje mogu podnositi digitalnim putem.

Također, smo napravili i jedan centralni arhiv, dakle sve ćemo zemljišne knjige, sve ovo što je u papirnatom obliku, sve ćemo to smjestiti u centralni arhiv u Gospiću i oslobodit ćemo sudove tih silnih papira. Sve ovo dalje što nastaje bit će u digitalnom obliku.

Koncept ovog zakona je zapravo ostao na potpuno na temeljima onog prvog čitanja, a to je da želimo zakonom propisat brzinu, propisati i dalje stvoriti uvjete za daljnju digitalizaciju, pa ću ja ukratko samo još jednom ponoviti ono što smo u prvom čitanju i rekli.

Zemljišnoknjižni postupak određujemo kao hitan postupak i propisujemo rokove za donošenje rješenja u redovnim i posebnim zemljišnoknjižnim postupcima. Redovni su upis prava vlasništva, upis tereta i tu su nam rokovi znači za donošenje rješenja od dana kada se zahtjev podnese 15 dana.

Posebni postupci, tu je važno reći pojedinačni ispravni postupak, rokovi su 30 dana za donošenje rješenja o otvaranju pojedinačnog ispravnog postupka, 30 dana je za objavu oglasa, 60 radnih dana za održavanje rasprave od

proteka posljednjeg dana iz roka oglasa, a 8 dana nakon toga za donošenje odluke nakon zaključenja rasprave.

Također, što se tiče osnivanja i obnove zemljišnih knjiga mi u RH imamo 160 katastarskih općina za koje se ne vode zemljišne knjige i ovdje propisujemo rok, dakle 5 godina za osnivanje zemljišnih knjiga odnosno 3 godine za osnivanje zemljišnih knjiga za one katastarske općine gdje se vodi polog isprava ili kartoni zemljišta od dana stupanja na snagu zakona. Dakle, gdje negdje već podatke imamo tu si propisujemo kraći rok da osnujemo i obnovimo.

One hipoteke koje su upisane bile do 1. rujna 1980. njih brišemo, dakle po, po službenoj dužnosti to zakon propisuje jer nakon '80. godine zaista više to i nema nekakvog smisla i mislim da je racionalno to sve pobrisati.

Podaci o zemljišnoj knjizi prilikom promjena adrese, to je, uvodimo jednu novost, to znači kada idete promijeniti prebivalište, tada dolazite u MU, podnosite dokumentaciju, promijeni se prebivalište i to u sustavu koji je danas, to ne dovodi do automatizma promjene te adrese u zemljišnim knjigama nego je onda po današnjem sustavu vi morate opet doć u MUP, dobit potvrdu da ste promijenili adresu i tada idete opet na nadležni općinski sud, podnosite prijedlog da se taj podatak promijeni, onda se donosi rješenje o tome i to je cijeli jedan administrativni put koji je zapravo nepotreban, sad ovdje propisujemo kada promijenite taj podatak u MUP-u, on automatski ide u zemljišne knjige i vi kao zapravo pojedinac s tim nemate ništa, to su zapravo blagodati digitalizacije, to su zapravo te dobre stvari na kojima mi naravno inzistiramo.

Uvodimo i postupak osnivanja i obnove zemljišnih knjiga bez provođenja novih izmjera, znači rok za to je 90 dana u kojem nadležno tijelo za katastar mora dostaviti katastarski operat za provedbu postupka osnivanja, obnove ili dopune zemljišnih knjiga čim se izbjegavaju troškovi novih izmjera. Dakle izmjere su uvijek značajan trošak u cijelom ovom postupku, mi sada propisujemo da tamo gdje je situacija relativno korektna, nema novih izmjera.

Ovo je isto iznimno važno, uvodimo elektronički vođenu zbirku isprava i elektronički spis, to znači sve što se dalje unosi, čuvat ćemo u digitalnog obliku, dakle želimo se riješiti papira, ja moram priznati da po Hrvatskoj obišao sam sve sudove i gdje god sam bio, spisi su po hodnicima upravo vezano za zemljišne knjige, to su ovakvi stupovi papira, dakle sve ćemo ubuduće uvoditi na ovaj digitalni način.

Isto jedna ja mislim korisna novost, javni bilježnici prilikom ovjeravanja isprava koje su temelj za upis u zemljišnu knjigu, oni dakle neće po automatizmu, nego će javni bilježnik upoznat, došli ste ovjeriti ugovor, potpis na ugovoru, javni bilježnik će reći mogu vam ja elektronički i podnesti prijedlog zemljišno-knjižnom sudu za upis i ta radnja preko javnog bilježnika bit će jeftinija nego ako odlazite sami, tada je pristojba nešto skuplja ali dužan nas je upoznati pa vi imate izbor hoćete ovo ili ono. Evo tako da to je, nismo željeli nikome ništa nametati ali stimuliramo zapravo da to sve ide brzo i da to sve ide u digitalnom obliku.

Dakle evo i nadalje ostajemo na temeljima prvog čitanja, želimo brže postupanje, želimo jasnije postupanje, želimo digitalizaciju kao i u cijelom pravosuđu gdje radimo radimo zapravo na uspostavi uvjeta za digitalizaciju u

svim drugim postupcima, tako i ovdje. Evo predlažem da nakon rasprave da podržimo ovaj zakon, hvala lijepo.

FURIO RADIN:

Hvala lijepo, nekoliko replika, prvu repliku, g. Gordan Maras, izvolite.

GORDAN MARAS:

Hvala lijepo.

G. ministre, moje pitanje je vrlo jednostavno, podržavam da se stvari ubrzano rješavaju, da se upisuju u zemljišne knjige, zanima me da li će ovaj zakon pomoći primjerice u situaciji kada ministar Tolušić 2014. ima samo jedan skroman stan a 2018. ima veći, kuću, dva auta i vrlo teško može objasniti odnosno javnosti ne objašnjava nesklad te imovine koju je stekao u zadnjih 4, 5 godina.

Znači zanima me da li je ova brzina upisa u zemljišne knjige, može pomoć da ministri u hrvatskoj Vladi, recimo g. Tolušić objasni hrvatskim građanima način na koji je stekao ovih nekoliko godina tako nevjerojatno skupu imovinu i s druge strane, da li će ovaj zakon omogućit da puno jednostavnije prijavi roštilj od nekoliko stotina kvadrata nego šta je to napravio sada odnosno...

.../Upadica Radin: Zavrište rečenicu, vrijeme./...

... nije ispunio u imovinskoj kartici? Evo hvala vam lijepo.

FURIO RADIN:

Želite, izvolite, odgovorite.

DRAŽEN BOŠNJAKOVIĆ:

Dobro, vi ste ovaj zakon vješto iskoristili da zapravo stavite fokus na nešto drugo, ovaj zakon ne vodi računa o tome tko će kad prijaviti, da li su razlike ili nisu, to je predmet nekih drugih postupaka i nekih drugih zakona ali brzina je svakako nužna, pogotovo ja bih rekao gospodarstvenicima koji sutra kad ishađaju nekakav kredit, znači da im se u nekakvom brzom roku riješi pitanje uknjižbe zalogu ili takve stvari. Tako da ovaj zakon će dovesti zapravo do velikih pozitivnih promjena i pomaka i baš u korist gospodarstvenika ali i u korist samih fizičkih osoba koje žele sutra ući u nekakav kreditni odnos.

FURIO RADIN:

Druga replika, g. Bulj.

MIRO BULJ:

Ministre, sve što ubrzava ključni problem razvoja RH, to su zemljišne knjige, katastar i sve šta je neriješeno i šta je od Austrije u većini dijelova Republike Austrougarske nije rješavano.

Po meni ovaj zakon ako i donosi ubrzanja i digitalizacija i informatizacija, ubrzava postupak uknjižbi i rješavanja

tih problema, ključni problem je po meni primjer evo aglomeracija u Sinju, navodnjavanje i odvodnja koja je vrlo bitna, ogroman projekt, 240 milijuna kuna je gašenje, nepostojanje općinskih sudova koji su stoljećima postojali, nemamo dovoljno ljudi da očisti 2640 čestica kud ide aglomeracija. Nemamo ljudi zbog toga što su ugašeni sudovi. I koje ovise od udaljenih sudova i .../Govornici govore istovremeno, ne razumije se./... dok milijuni nam leže na raspolaganju da riješimo taj problem.

FURIO RADIN:

Hvala, hvala lijepa.

Izvolite, g. ministre.

DRAŽEN BOŠNJKAKOVIĆ:

Nemamo mi ugašene sudove, mi imamo zapravo sudove koji su malo veći međutim imamo stalne službe izvan sjedišta suda. Dakle te stalne službe izvan sjedišta suda, one su povezane sa samim svojim sjedištima i obavljaju one poslove vezano za područje stalne službe na kojem ona prostoru djeluje tako da s te strane mislim da mi tu nemamo problem, u sustavu imamo 1700 i nešto sudaca, imamo i preko 600 savjetnika. U zemljišnoknjižnim postupcima imamo ovlaštene sudske referente koji zapravo vode te postupke i upisuju. Tako da sve ono što je pred nama, mislim da smo kadrovski ekipirani i da ćemo to sve moći obaviti.

FURIO RADIN:

G. Varda, Kažimir Varda.

KAŽIMIR VARDA:

Hvala lijepo poštovani potpredsjedniče.

Poštovani ministre, no u svakom slučaju treba pozdraviti jedinstven tekst ovog zakona nakon, ako sam dobro prebrojao oko 10-tak izmjena i dopuna tog zakona kojim se pojednostavljuje postupak, skraćuju rokovi, ali moja replika ide prema pitanju što ste istakli u uvodnom izlaganju.

Rok od 3, odnosno 5 godina. Da li su osigurani uvjeti da se otvore zemljišne knjige u ovim katastarskim općinama u kojima se vrši polog ili uopće nema zemljišnih knjiga? Zanima me taj odgovor.

Hvala vam lijepo.

FURIO RADIN:

Izvolite.

DRAŽEN BOŠNJAKOVIĆ:

Hvala lijepo.

Da, mi ovdje nemamo zemljišne knjige. Zato postoji ovaj rok od 5 godina i rok od 3 godine. Ovaj rok je od 5

godina malo duži zato što tu nemamo egzaktne podatke, a ovaj rok od 3 godine se odnosi na ona područja gdje imamo položene isprave i tu zapravo možemo brže postupati, to je u odnosu na dakle, 160 katastarskih općina i mislimo da ćemo u tim rokovima to moći odraditi.

FURIO RADIN:

Posljednja replika, g. Stjepan Čuraj.

SJEPAN ČURAJ:

Zahvaljujem poštovani predsjedavajući.

Poštovani ministre, mislim da se ovim konsenzusom svi slažemo da će ovo donijeti brže i kako ste rekli, i jasnije i definirane što se tiče poslova zemljišnih knjiga i upisa, ali ono što je sigurno da ovo više ima dva smjera djelovanja. Ovaj ex nunc, dakle ono što će biti od sada nadalje se ubrzava, digitalizira i to je dobro.

Mi moramo razmišljati s onim neriješenim pravno-
imovinskim pitanjima koji su iza dakle, to neće riješiti samo pitanje ovog zakona, to moramo zahvatiti dublje, šire. Imamo puno nerazjašnjenih vlasničkih odnosa koji koče, pa u krajnjoj liniji i gospodarstvo.

To su naši građani svjesni, naravno, onemogućavaju se prometovanje, pravni promet nekretninama i puno drugih stvari.

Dakle ovo je dobar korak koji pozdravljamo, apsolutno, mislim da ćemo se to svi složiti da sve ono što je navedeno, da sada na ponavljam ponovno je dobro, međutim moramo ići šire, moramo ići i unatrag, što se tiče i drugih zakonskih mjera i mogućnosti kako razjašnjavati one sve zamršene vlasničke odnose koji nas koče.

Zahvaljujem.

FURIO RADIN:

Hvala lijepa.

G. ministre.

DRAŽEN BOŠNJAKOVIĆ:

Hvala lijepo na pitanju.

Pa gledajte, točno je, nas terete i predmeti koji su zaostali. Međutim, opće gledajući u pravosuđu, smanjuje se broj neriješenih predmeta i ovdje se smanjuje, povećava se brzina, treba nam sve manje vremena da riješimo predmet i ovo novo što dolaze, zapravo ide relativno brzo.

Naš temeljni problem su oni zaostali, ali ja bih rekao možda iz prošlog stoljeća, predmeti gdje se vlasništvo mijenjalo, ali stranke nisu podnosile zahtjeve da to se evidentira i kroz ovaj pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak, to je jedna relativno dobra metoda da se te stvari riješe.

Vi imate negdje upisano gdje još pra pra pradjeda, a zapravo promjena vlasništva je nakon njegovog vlasništva bila nekoliko puta, više puta, ali nitko to nije evidentirao, nitko nije podnosio prijedlog.

Ovo je jedan instrument gdje se to da preskočiti.

Evo.

FURIO RADIN:

Imamo dva javljanja, pretpostavljam za stanke. Prvo javljanje je tražio, prvo se javio, pardon, g. Maras.

GORDAN MARAS:

Hvala vam lijepa g. potpredsjedniče.

Kolegice i kolege zastupnici.

Zatražit ćemo stanku u ime kluba da se konzultiramo o ovom zakonu koji sa jedne strane radi, ja bih rekao jednu dobru stvar koja će dovesti do ubrzanja postupaka u zemljišnim knjigama. Ja bih rekao nešto što naši građani svakodnevno traže, a to jednostavnije rješavaju svoje probleme, investitori, potencijalne investicije, itd.

Ono što nas brine i oko čega se moramo konzultirati je u biti jedna poruka koja ne ide u skladu sa ovim zakonom jer ako ovdje imamo Vladu i ministra koji se zalaže da se u 30 dana rješava problem upisa u zemljišne knjige, kako je moguće da radnička prava nisu bitna i da za dva mjeseca nema inspekcije u HS-u koja će prekontrolirati

što se je dogodilo 22. ožujka i da li su prekršeni zakoni RH?

U HS-u mi koji donosimo zakone, to je nešto što pokazuje dvoličje hrvatske Vlade, što pokazuje da se za HDZ zakoni ne primjenjuju i da za HDZ zakoni ne vrijede jer da vrijede zakoni za HDZ, onda bi ministar Tolušić morao jasno pojasniti svima, na koji način je stekao ogromnu imovinu protekle 4 godine, di su mu računi za kuću i da pokaže račune za kuću, firme koja je radila sa Virovitičkom županijom dok je on bio župan, onda bi pokazao te račune, objasnio u imovinskoj kartici sve do zadnjeg retka, a ne bi to bilo samo tehničko pitanje za premijera Plenkovića koji je na taj način šalje poruku svima u Hrvatskoj, za HDZ zakoni ne vrijede.

I pozivam još jednom ministra uprave Lovru .../Upadica: Hvala lijepa. Vrijeme. Hvala./... Kuščevića da nam kaže .../Upadica: Hvala./... da li je bilo kršenja radnih prava u HS-u 22. ožujka 2019. godine.

Hvala vam lijepa.

FURIO RADIN:

Hvala. G. Bulj je sada također tražio... Hvala i vama. G. Bulj je tražio također riječ.

MIRO BULJ:

Hvala lijepo predsjedavajući.

Kolegice i kolege, tražim stanku u ime Kluba MOST-a od 10 minuta da još jednom se konzultiramo, a ujedno i upoznamo javnost o problemu znači rješavanja zemljišnika u velikim projektima EU fondova, kao što je aglomeracija u Sinju, gdje je značajno i najbitnije znači upisivanje u zemljišnik čestica gdje treba pravo služnosti i pravo puta ili da bi uopće projekt se mogao odraditi koji već godinama se koči zbog nemogućnosti upisa i nedostatka ljudi u znači u zemljišniku i to je jedan od ključnih problema kad sam govorio o gašenju općinskih sudova, kao što je npr. jedini općinski sud, niti jedan nemamo u Dalmatinskoj Zagori.

Volio bi da ministar shvati ovaj problem, projekat u vrijednosti aglomeracije u Sinju, 240 milijuna kuna, 2,5 tisuća čestica se mora očistiti koji se nalazi na velikoj površini, 4 katastarske općine, al nemamo ljudstva, nemamo ljudi, zbog čega? I zbog gašenja općinskoga suda gdje Općinski sud u Splitu šalje te ljude na druga područja, a nama novac curi ispod prsta, to je ogroman projekt aglomeracije zbog nemogućnosti upisa, čišćenja tih čestica po pitanju il prava služnosti je problem Ministarstva pravosuđa jel nisu osigurali dovoljno kadra u katastarskim tj. u zemljišnicima u sudovima i to je ogroman problem, to je kočnica toga projekta od 240 milijuna kuna koji je već treba bit implementiran, ali ponavljam, zbog nedostatka ljudstva u zemljišnicima ne može se upisati i očistit te i to sam upozoravao kod gašenja općinskoga suda, niste slušali, pa tako da ljudi darovanu il kupljenu zemlju za upisat u zemljišnim, čekaju po 10.g. .../Upadica: Hvala/...i kakav je to razvoj? Znači .../Upadica: Hvala lijepo g. Bulj/...mi imamo ogroman problem ministre .../Upadica: Hvala/...kočnica i EU fondova i

brojnih projekata .../Upadica: Hvala/... je opstanka ljudima na tim područjima. Hvala.

FURIO RADIN:

Hvala, siguran sam da će konzultacije biti plodne, pa ćemo moć sa novim snagama nastaviti u 10,05 sati, a oprostite, imamo još jedne konzultacije, oprostite, izvolite, imate pravo, izvolite.

BRANKO BAČIĆ:

Zahvaljujem gospodine, zahvaljujem g. potpredsjedniče, čekao sam da završite obraćanje g. Bulju kako bi ja u ime Kluba zastupnika HDZ zatražio stanku, kako bismo još jednom istaknuli važnost donošenja Zakona o zemljišnim knjigama.

Zemljišne knjige su jedna od temeljnih, najvažnijih evidencija u RH koja, u koju se evidentiraju podaci o najvrjednijoj imovini građana RH. Stoga je ovaj prijedlog zakona koji će doprinjeti sređivanju zemljišne knjige iznimno važan, on je pretpostavka u prvom redu mogućnosti investiranja, ne samo u dijelu koji se odnosi na privatno vlasništvo, nego on je pretpostavka razvoju investicija u javnom sektoru.

Rast BDP-a u RH od 3,9% dijelom se temelji na činjenici da je u RH u prvom kvartalu ove godine rast investicija bio preko 11%. Da bismo mogli nastaviti tim intenzitetom investiranja u RH, potrebno je prije svega omogućiti ishodenje akata za građenje, a pretpostavka, temeljna pretpostavka ishodenju akata za građenje tj. građevinskim

dozvolama je upis prava vlasništva i investitora. Prema tome, kao što je i sam ministar rekao, u RH postoje određene općine i gradovi, određene katastarske općine gdje nije ustrojena zemljišna knjiga. Činjenica da prijašnje Vlade, pogotovo Vlade SDP-a o tome nisu brinule, nisu skrbile, za to vrijeme nisu riješeni ti temeljni problemi, pozdravljam ovu izmjenu zakona koji se u velikom dijelu oslanja i na činjenicu da smo donijeli novi Zakon o katastru i geodetskoj izmjeri kojim je predviđena ubrzana geodetska izmjera u RH i geodetska i katastarska izmjera koja će omogućiti onda još sređivanje zemljišne knjige i u onim općinama gdje ona postoji, a nadasve u onim općinama odnosno katarskim općinama gdje nije uspostavljena.

Prema tome, ovaj zakon je vrlo važan i pozdravljam g. ministre .../Upadica: Hvala/... mi ćemo .../Upadica: Hvala lijepa/...../Govornik se ne razumije/...Hvala.

FURIO RADIN:

Da, još uvijek smo na vrijeme do 10,05 sati se konzultirajte, pa onda nastavimo. Hvala.

STANKA U 9,55 SATI

NASTAVAK NAKON STANKE U 10,08 SATI

FURIO RADIN:

Dobro.

Nakon konzultacija nastavljamo i odbori, to su bili Odbori za zakonodavstvo i Odbori za pravosuđe.

Žele li predstavnici nešto reći? Ne žele.

Otvaram raspravu.

Prva je gospođa Marija Jelkovic, ispred Kluba zastupnika HDZ-a.

Izvolite gospođu Jelkovic.

MARIJA JELKOVIC:

Hvala lijepa poštovani potpredsjedniče Hrvatskoga sabora, poštovani ministre sa suradnicom, poštovane kolegice i kolege.

Evo, probati ću kratko reći par stvari o Konačnom prijedlogu Zakona o zemljišnim knjigama. Puno toga je već rečeno u prvom čitanju i ministar nas je sada u uvodnom obrazloženju podsjetio na sve ono što se kroz ovaj novi prijedlog zakona ustvari uvodi.

Ono što je zaista sigurno to je da su zemljišne knjige nužna i najpotrebnija evidencija koja ustvari čuva zakonitost svih stvarnih prava a prije svega zakonitost vlasništva koje naši građani imaju na način da je ono uredno zabilježeno u zemljišnim knjigama i da se kroz takvu zabilježbu u svakom trenutku zna tko je vlasnik i da to ustvari stvara uvjete pravne sigurnosti.

Ovaj prijedlog zakona također je dio reformskog paketa zakona iz resora pravosuđa, reforma zemljišnih knjiga i katastra provodi se kontinuirano već duže vrijeme a s

ciljem uspostave modernog, efikasnog i transparentnog sustava zemljišnih knjiga i katastra u elektroničkom obliku a to čini i u sklopu nacionalnog programa pod nazivom uređena zemlja.

Zbog potrebe implementacije novih informatičkih i tehnoloških rješenja Zakon o zemljišnim knjigama je do sada 10 puta mijenjan. I stoga se sada predlaže cjeloviti tekst novog zakona koji bi uz dosadašnje zakonske promjene u sebi implementirao i sada potrebne izmjene.

Treba naglasiti da se danas sve zemljišne knjige vode u elektroničkom obliku a podaci su dostupni putem interneta i to bez naknade za sve građane. Zajednički informacijski sustav tzv. ZIS uveden je u sve zemljišno knjižne odjele i katastarske urede te je u punom opsegu korištenja od studenog 2016. godine.

Svrha ZIS-a je podizanje razine pravne sigurnosti u prometu nekretnina, pojednostavljenje procesa te brzina i kvaliteta pružanja usluge građanima. Preko aplikacije u one stop shopu moguće je na javnim bilježnicima, odvjetnicima i sustavu e-građani izdavanje zemljišno knjižnih izvadaka sa snagom javne isprave.

Također je omogućeno podnošenje prijedloga za upis u zemljišnu knjigu elektroničkim putem od strane javnih bilježnika i odvjetnika što sve doprinosi konačnom cilju a to je elektroničko poslovanje u zemljišnim knjigama.

Ja neću sada ponovno govoriti o tome što sve uvodi ovaj konačni prijedlog zakona kao novine jer je to vrlo sistematično u uvodnom obrazloženju naveo i ministar tako da to ne ponavljam. Samo bih rekla da su također neki od razloga za donošenje ovog novog zakona i arhaični izrazi

te nomotehničko usklađenje sa ostalim zakonima i propisima.

Prilikom donošenja Zakona o zemljišnim knjigama, zemljišna knjiga se vodila ručno te je u zakonu bila propisana iznimka za elektroničko vođenje zemljišnih knjiga. Međutim, razvojem sustava ručno vođene zemljišne knjige su prepisane i od 2003. godine zemljišna knjiga se počinje voditi u elektroničkom obliku.

Novim zakonom predviđeno je da s elektroničko poslovanje u zemljišnim knjigama smatra pravilom, te su zakonom utvrđeni temelji i ovlaštenici takvog postupanja. Također je ovim novim zakonom bilo potrebno riješiti i određene pravne praznine i jasnije propisati odredbe čije tumačenje je u primjeni postojećeg zakona dovodilo do neujednačene sudske prakse.

Naravno da naši građani još uvijek vode i određene sudske postupke zbog dokazivanja prije svega prava vlasništva što zbog toga što su neki podaci u zemljišnim knjigama, nisu upisani ili nisu na vrijeme provedeni tako da nemamo u svim slučajevima točnu evidenciju sadašnjeg stanja pa to stvara određene probleme kod određenih imovinsko pravnih odnosa.

Međutim ono što bih ja rekla dakle da ovo uvođenje elektroničkog poslovanja prije svega i evidencije u zemljišne knjige će zasigurno ubrzati postupanje međutim one sadržajne promjene i rješavanja ovakvih problema možemo očekivati tek nakon što se u nekim katastarskim općinama provedu nove katastarske izmjere te kako bi se uskladilo sadašnje postojeće stanje.

Ono što je zasigurno da se postupci ubrzavaju a o tome nešto možemo vidjeti i iz statističkih podataka tako da

je prosječan broj dana za uknjižbu u veljači 2019. bio 22 dana. Tako npr. na području općinskog suda Makarska prosječan broj dana za uknjižbu je recimo 144 dana što nije malo ali je s druge strane u općinskom sudu Virovitica praktički se rješava predmet isti dan tako da vidimo tu jednu, taj jedan nesrazmjer.

U veljači 2019. g. bilo je 42 916 zaprimljenih predmeta, dok je bilo 43 396 riješenih predmeta i 46 595 neriješenih redovnih predmeta. Izdano je 95 758 zemljišnoknjižnih izvadaka, elektroničkim putem izdano je 4 854 zemljišnoknjižna izvatka.

Elektroničkim putem bilo je zaprimljeno 321 prijedlog za upis u zemljišnu knjigu. Kada pogledamo 2018. godinu, bilo je izdano 1 157 000 izvadaka, od čega je 77 528 izdano elektroničkim putem. Evo, trenutno se na sudovima provode 24 postupka osnivanja zemljišnih knjiga te 71 postupak obnove zemljišnih knjiga, što također ukazuje na to da se značajno i ubrzano radi na tome da se stvore optimalni uvjeti za što brže rješavanje upisa u svim općinskim sudovima.

Na zemljišnoknjižnim odjelima su otvorene 252 zemljišne knjige, za sada.

Klub HDZ-a će stoga podržati ovaj Konačni prijedlog Zakona o zemljišnim knjigama jer smatramo da će se postupanja u zemljišnim knjigama ubrzati, također zbog propisivanja novih rokova koji su kraći od dosadašnjih, a također iz razloga što se prelazi na potpuno elektroničko poslovanje te će se uskladiti i na taj način zemljišnoknjižni katastarski podaci, dovest će na taj način do veće pravne sigurnosti u poslovanju nekretninama

i zaštititi prava vlasništva i drugih stvarnih prava na nekretninama.

Ono što bih još na kraju dodala, da je između prvog i drugog čitanja, da su prihvaćene sve primjedbe Odbora za zakonodavstvo i da je ovaj konačni prijedlog zakona u onom tehničkom smislu doraden u odnosu na prvo čitanje i ovaj, ovakav zakon ne zahtijeva dodatna financijska sredstava u državnom proračunu jer će se provoditi kroz redovno poslovanje zemljišnoknjižnih sudova.

Hvala lijepa.

FURIO RADIN:

Hvala i vama.

Idemo dalje. Sad ispred Kluba MOST-a Nezavisnih lista će dogovoriti g. Miro Bulj.

MIRO BULJ:

Hvala lijepa.

Uvažene kolegice i kolege. Uvaženi ministre sa suradnicima.

Zemljišnici, katastar je ključni problem razvoja RH jer jedan od onih najbitnijih, jer jednostavno svi koji žele ulagati i rješavati imovinsko-pravne odnose, godinama moraju čekati na područjima, dakle, poglavito odakle ja dolazim, a vjerojatno je tako na području cijele RH, osim što je rekla kolegice u određenim dijelovima gdje je možda to nešto bolje riješeno.

Neki zemljišnici nisu mijenjani od Austrije, znači od prošlog stoljeća, pretprošlog stoljeća, tj. početka, jednostavno, vrlo malo je tu riješeno problema i jednostavno tu su ključni problemi uopće da bi dobili mogućnost razvoja tih područja, a poglavito, evo, ja sam spominjao maloprije, opet ću spomenuti da je osnovni problem što kod projekata EU, danas kojega sam napomenuo, a to je vodo tj. to je projekt aglomeracije na području cetinskog kraja, tj. Sinja, to je integralni sustav vodoopskrbe i odvodnje, aglomeracije Sinj.

Rekao sam da je to negdje oko 28 milijuna kuna je taj projekat. Mi imamo problem što nemamo uopće u zemljišniku dovoljan broj ljudi, pa tako primjer, evo, vidim ovaj dopis od čelnika jedinica lokalne samouprave 2018., 9. mj. gdje kažu da jednostavno da bi dobili pravo služnosti na 2000 i nešto čestica, da bi uopće taj projekat aglomeracije, odvodnje i navodnjavanja, odvodnje i vodovoda se riješio, a vrlo je bitan projekat i zbog toga što središtem Sinja imamo lateralne kanale gdje je kanalizacija prolazi otvorena, da bi se riješio taj problem i samoj ugrozi zdravlja ljudi na tome području, ali je taj projekat iz EU fondova i rješava se problem, naravno očuvanja rijeke Cetine jer to ide izravno kanalizacijski sustav u rijeku Cetinu i jednostavno, to je jedan ogroman problem i sad kad smo imali mogućnost to riješiti, taj projekat je proglašen strateškim, znači ubrzava određene stvari kod rješavanja imovinsko-pravih odnosa, kod prava služnosti, kod tih čestica koje treba riješiti, međutim je ogroman problem koji je uočen, uočen je broj djelatnika koji rade na tome.

Pa primjer, na tome je ostalo u Sinju na tome ogromnome području gdje imamo znači 5 katastarskih općina na tome dijelu. Radile su samo dvije djelatnice, referentice uz

ovo sve što mora se upisati, tako da u Sinju za uknjižiti se treba čekati, neki darovni ugovore, zemlje ili .../Govornik se ne razumije./... mjesecima pa i godinama se čeka hoće li se to riješiti.

Ja sam to upozoravao da će se to događati kod općinskih sudova kad je bio preustroj, ali jednostavno nezamislivo je da područje kao što se Dalmatinska zagora od Krke do Neretve, da nemamo općinskoga suda. Da sve prebačeno u Split i naravno da predsjednik suda u Splitu šalje ljude prema potrebama u druge krajeve, po otocima iz toga bazena koji se nalazi u zemljišnicima, kao predsjednik suda naravno i moraju čelnici pisati molbe da se to uknjiži jer jednostavno će nam uteći 28 milijuna kuna EU fondova. Znači to je ogroman iznos novca koji, ako se ne riješi u zadanim rokovima uz to što će se morati plaćati ogromne kazne, postoji mogućnost da se to ne riješi, ja vjerujem da će se to riješiti, da će se dati jedan određeni napor da se taj projekat ucrtta i da se riješi na najbolji mogući način da se napokon riješi problem odvodnje, kanalizacije na području Sinja i Cetinskog kraja jer inače i dalje će odlaziti te fekalne vode u rijeku Cetinu, a ovaj novac može propasti, e to je ministre ključ problema.

Znači, sve ovo što je dobro u ovome zakonu i digitalizacija, informatizacija, ubrzavanje postupaka, rješavanje sve je to dobro, ali u praksi mi smo doveli do toga da čak projekti ulaganja investitora drugih koji misle investirati na ta područja, da ova ulaganja koja su iz EU fondova, koja su značajna i za gospodarski razvoj jer se radi o ogromnom iznosu za ovome trenutku kad je demografski pad i kad ljudi odlaze, sustav aglomeracije na području Sinja i Cetinskog kraja, tako je vjerojatno i drugim, al ja govorim sad primjer da jednostavno

nerješavanjem tih 2.000 čestica nemogućnosti uknjižbe i prava služnosti, i sve što treba da bi projekt mogao dobit taj novac, da je to u biti ugrožavanje investicija. I to je problem i o tome sam upozoravao vas ministre, cjelokupnu javnost tak da smo mi gradonačelnici, pozvao ja kao saborski zastupnik gradonačelnike, načelnike područja Cetinske krajine, župana da se izborimo da u središtu Dalmatinske zagore barem ostane jedan sud. Samo Cetinska krajina neće govoriti o cijeloj Zagori je veća po broju stanovnika od Ličko-senjske županije, a površinski od Međimurske županije. Što znači nije to mali prostor, a kako, kao što sam rekao da nemamo ljudski potencijal tj. nemamo ljude koji tribaju odraditi taj posao nego radile su dvije referentice, jedan je bio u Vrlici ovaj djelatnik, drugi je bio na odmoru, ne znam zbog čega ili bolesti ili nešto slično uglavnom samo su dvije referentice radile, to govorim o ovom projektu. I te dvije referentice su morale odraditi sve ostalo, sve što se događalo nasljedno, kupovina zemljišta i jednostavno to je ogromna kočnica i to stvara ogromnu nervozu i pritisak na ljude koji žele ulagati, a naravno i na fizičke i pravne osobe koje dobiju, kupu zemlju, nasljedno i sl.

Prema tome, ja mislim da sve šta je dobro u ovome zakonu treba podržati jer je ovo ključni problem, treba to i nadograđivati vjerojatno može to i bolje što se tiče propisa, međutim jedno je propis, a drugo je provedba. Jer bez ljudi na terenu mi ne možemo ništa odraditi. Lipo ono kad kažemo da ćemo to met u digitalni oblik, da neće biti papira, to je ok, lipo je kad kažemo da će biti informatizirani, da će biti ubrzani postupci, da imamo mogućnost javnog bilježnika ako želi, da imamo izbor, sve je to dobro i to je prihvatljivo.

Međutim, realno stanje je problem broja ljudi koji bi proveli određene postupke da bi se mogli ostvariti određeni projekti, ja sam sad spomenuo ovu aglomeraciju. 28 miliona EUR-a ili negdi oko 250 miliona kuna koji su ovaj vrlo bitan projekt za to područje i ekološki jer će zaštititi rijeku Cetinu i zdravlje ljudi jer je nesnosljivi smrad u centru grada Sinja kad kroz jedan potok, tj. dva potoka Čosin potok kraj škola, vrtića, hotela, evo kad dođete na Sinjsku alku, pa ćete vidjeti koji je to ovaj ekocid i opasnost za zdravlje ljudi i stanovnika. Sad govorimo u 2019. godine i šteta bi bilo da ovaj projekat propadne zbog toga što nismo imali kapacitete da uknjiže, a imamo taj novac u EU fondovima il da plaćamo bilo kakve penale i to je se već trebalo odraditi od 2013., '14., '15. al uvijek negdje zapinje. Ne nije osnovni krivac samo ovo, što se ne može uknjižiti. Međutim on je jedan od ključnih problema jer nemamo dovoljno ljudi. Vjerujte mi da je ostao Općinski sud u srcu Dalmatinske zagore, Općinski sud Sinj sa povećanim kapacitetima ljudi u ovome zemljišniku, zemljišnom odjelu da bi zasigurno taj problem bio ubrzan, ubrzan.

Stoga ponavljam i još jednom i to ću reći završno. Sve promjene koje idu na ovaj ključni problem rješavanje zemljišnika, katastara, ubrzanja toga, digitalizacije, informatizacije, olakšavanja i ubrzavanja postupaka treba prihvatiti i možda nadograđivati, ako ima možda prostora za nadogradnju, međutim mi nemamo dovoljno ljudi gdje bi ih trebali imati. Imamo ih dovoljno možda u upravi, kad govorimo o upravi ima viška ljudi, vjerojatno ima al na ovim, ima mislim toga smo suglasni da ima viška, al na ovim ključnim i bitnim gdje se rešaje problemi građana, investitora, vlasništva nažalost nemamo. I to je problem

očito i Hrvatske države. Na ključnim, na ovim mistima bitnim gdi treba određivati stvarne stvari i probleme bitne za projekte kao što su ili pravo služnosti ili razvlašćivanje ili da bi se projekti mogli odraditi jer ako nema projekt nije očišćen 100% i nije ucrtan 100% u vlasnički ili pravo služnosti taj projekt može propasti. Nama propada u ovome slučaju 28 miliona kuna za aglomeraciju. Znači, zakonske promjene idu na bolje i to treba jasno reći ministre, međutim stvarni problem koji vi morate rješavati je nedostatak ljudi u zemljišnicima i nedostatak ljudi u kastrima, poglavito ovo di je. To je ključni problem jer bez ljudi nema ništa i to je ključni problem i to je kočnica ulaganja u RH, a poglavito na ovim područjima gdje je taj problem još izraženiji osim nekoliko bazena u RH, kolegica je prije spomenula Virovitica da taj problem rješaje dosta brzo u jednom danu, dva, međutim na ovim područjima koje ja spominjem nije takvo stanje. Zbog čega, zato što smo digli ruke od tih krajeva, ja govorim sad o području Dalmatinske zagore tj. cijelog dalmatinskog zaleđa jer nemamo, znači nismo ostavili tim ljudima ono što smo ostavili tim ljudima ono što su imali stoljećima, općinske sudove i da oni sami mogu regulirati svoje potrebe na tom području a ne da iz Splita neko regulira kako će biti na otocima, kako će biti u Dalmatinskoj zagori zbog toga da bi zaustavili i spriječili propadanje ovih projekata koji su vrlo značajni uz ove zakonske izmjene koje su pozitivne i koje su zakonski dobre jer olakšavaju određene stvari i daje se nova mogućnost uknjižbe kao što sam rekao i preko javnog bilježnika ako je netko imao volje ali ostaje mogućnost da se i na sadašnji način netko uknjiži, zavisno šta je jeftinije, skuplje ali uglavnom će se ubrzavati, smatram da je osnovi problem šta nemamo dovoljno ljudi na bitnim mjestima, u zemljišnicima,

nemamo ljudstva i to je glavna kočnica svih, poglavito onih koji žele investirati a ja sam ciljano govorio o projektu aglomeracije u cetinskom kraju koja je ugrožena, dovedena do faze ugroženosti zbog nedostatka ljudi u zemljišniku.

Evo ministre, to je ona moja opservacija, to je ono što sam se ja protivio da se općinski sud u Dalmatinskoj zagori ostavi u centru Dalmatinske zagore, to je Sinj, niste to prihvatili, rekli ste da će biti stalna služba, sad imamo probleme i imat ćemo ih jer neće biti vječni saborski zastupnik, ni vi ministar ni predsjednik suda isti koji je sad predsjednik suda i sve ovisi o dobro volji predsjednika suda, na ovaj način ugrozili smo projekte iz Eu fondova, ugrozili smo investitore i gospodarstvenike koji ne mogu riješiti vlasništvo uz sve ove zakonske izmjene koje daju određeni napredak, problem je nedostatak ljudi, nedostatak ljudi na pravim mjestima. Imamo viška ljudi po ministarstvima, agencijama, županijama, a ovdje gdje trebaju bit ljudi u zemljišniku, mi nemamo ljudstva.

Ostala knjiga recimo u Cetinskoj krajini, na dva slova a radi se o ogromnoj površini, ogromnim projektima, Eu fondovi koji mogu su bitni i ekološki i gospodarski i svakako i koji se financiraju iz EU fondova uostalom, znači nema razvoja dok se riješi taj problem i zato vas još jednom ministre ovdje pred javnosti bi upozorio da preispitate odluku o gašenju, tj. o nevraćanju kao što je ugasilo 2015. g. budimo realni, sud 2014. ili 2015. SDP-ova Vlada, vi ste sud u Sinju općinski, vi ste dobili mogućnost i povećali ste broj općinskih sudova u puno manjim sredinama, isključivo političkim pritiscima, u Sinju je, sud nije bez obzira šta je županija stala, šta su općine stale, gradovi, da se Općinski sud u Sinju

vrati a poglavito zbog ovoga problema a ključni problem je nedostatak ljudi u zemljišnim, što bi trebao odrediti u zemljišnicima. Hvala lijepo.

FURIO RADIN:

Hvala.

Sada će g. Boris Miletić, Milošević, pardon, Miletić nije, Milošević, govorit će ispred Kluba zastupnika SDSS-a, Boris izvolite.

BORIS MILOŠEVIĆ:

Hvala poštovani predsjedniče, poštovani ministre sa suradnicom, poštovane kolegice i kolege zastupnici.

U prvom čitanju sam rekao da je zakon dobar, da je zakon jedan iskorak u rješavanju problema sa zemljišnim knjigama i da ga u konačnici treba podržati, ja ću se ovdje u raspravi osvrnuti na neke detalje tog konačnog prijedloga zakona, prvo bi rekao nešto o samom konačnom prijedlogu zakona u očitovanju zapravo ministarstva koje je reklo da nije bilo nekih konkretnih prijedloga na sam tekst zakona pa onda se nisu očitovali da li prihvaćaju ili odbijaju.

Ja mislim da sam bio u raspravi svojoj pri prvom čitanju istakao jedan prijedlog za koji sad mislim da je dobar i ponovit ću ga opet, dakle odnosi se na primjerice davanje ovlasti jedinicama lokalne samouprave, dakle općinama i gradovima da mogu davati izvatke iz zemljišnih knjiga, mislim da bi to bio dobar potez, ako imamo sad činjenicu